

ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม

Satisfactions of the Graduate Students in Law Toward Graduate Study

Management of Ramkhamhaeng University, Nakhon Phanom Campus

In Honour of His Majesty The King

วีระ ไทยพานิช¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้

กลุ่มประชากรที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 79 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.956

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ด้านนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการสำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการของ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม

2. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในระดับใกล้เคียงกัน

3. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ที่มี อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในระดับแตกต่างกันเล็กน้อย

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การจัดการศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to study and compare the satisfactions of the graduate students in law toward graduate study management of Ramkhamhaeng University, Nakhon Phanom Campus in Honour of His Majesty The King, regarding to sex, age, marriage status, occupation and income level.

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ รองอธิการบดีฝ่ายวิทยบริการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดนครพนม

The population group consisted of 79 graduate students in law major, at Nakhon Phanom Campus, in academic year of 2008. The data were collected through questionnaires; the coefficient alpha reliability was 0.956.

The data were analyzed by mean and standard deviation.

The findings of the research were:

1. From the law graduate student's point of view and each part of graduate study management, Ramkhamhaeng University, their satisfaction toward graduation study were at high level, excepted, the educational opportunity policy of Ramkhamhaeng University was the highest level, and some other parts were high level, as following, the usefulness of graduated in graduate study level, the curriculum administration and instructional management and the management of Nakhon Phanom Campus, respectively.
2. Satisfactions of the graduate students in law toward graduate study management of Ramkhamhaeng University between male and female were comparable.
3. Satisfactions of the graduate students in law toward graduate study management of Ramkhamhaeng University among the law graduate students who were differences in age, marital status, occupation and income level were slightly differences.

Keywords: satisfaction, educational management

บทนำ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2514 โดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นสถาบันการศึกษาแบบตลาดวิชา เพื่อแก้ไขปัญหา การขาดแคลนที่เรียนระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในขณะนั้น นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ 10 ของรัฐ โดยปรัชญาการดำเนินงานเน้นการเปิดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชาชนชาวไทย รับนักศึกษาโดยไม่มีการสอบคัดเลือก และไม่จำกัดจำนวน เปิดกว้างทางการศึกษาสำหรับทุกคนเท่าเทียมกันบนพื้นฐานของความสามารถ มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เปิดรับนักศึกษารุ่นแรกในปี พ.ศ. 2514 ใน 4 คณะ คือ คณะนิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 ได้เปิดเพิ่มขึ้นอีก 3 คณะคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ต่อมาเนื่องจากจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นในแต่ละปีมีจำนวนสูงมากขึ้นในปี พ.ศ. 2527 มหาวิทยาลัยจึงได้เปิดวิทยาเขตรามคำแหง 2 หรือวิทยาเขตบางนาขึ้น (ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545) ส่วนคณะวิศวกรรมศาสตร์ เปิดสอนในปี พ.ศ. 2540 และเป็น

หน่วยงานในกำกับมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่ประสงค์จะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง นับได้ว่ามหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้เปิดยุคทองแห่งเสรีภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้กับปวงชนชาวไทยอย่างแท้จริง (อรุณทนต์ และเตือนใจ, 2547)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ณ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติส่วนภูมิภาคขึ้นในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2538 รวม 3 จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2539 ได้ขยายสาขาวิทยบริการเพิ่มขึ้นอีก 4 จังหวัด คือ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดแพร่ และจังหวัดนครพนม ต่อมาได้ขยายสาขาวิทยบริการฯ เพิ่มที่จังหวัดขอนแก่น สุโขทัย ศรีสะเกษ ตัง้ ลพบุรี หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ ชัยภูมิ อุดรธานี เพชรบูรณ์ สุรินทร์ กาญจนบุรี เชียงราย และจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นตั้งแต่ปีการศึกษา 2538-2548 มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เปิดสาขาวิทยบริการส่วนภูมิภาครวมทั้งสิ้น 21 จังหวัด

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติส่วนภูมิภาคเริ่มเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาโท

ภาคพิเศษในปีการศึกษา 2539 ที่จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดอำนาจเจริญ ในปีการศึกษา 2541 เปิดสอนที่จังหวัดแพร่ จังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดนครพนม

มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม เปิดสอนระดับปริญญาโทภาคพิเศษมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 ได้แก่ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ สาขารัฐศาสตร์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา และเปิดสอนโครงการพิเศษสาขาหลักสูตรและการสอนในปีการศึกษา 2547 ในขณะเดียวกันได้มีผู้แสดงความจำนงประสงค์ที่จะเรียนระดับปริญญาโทสาขาวิชานิติศาสตร์อยู่เสมอในปีการศึกษา 2548 สาขาวิทยบริการฯ จึงได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของผู้ประสงค์เรียนปริญญาโทสาขาวิชานิติศาสตร์ ปรากฏว่ามีผู้สนใจประสงค์ที่จะเรียนจำนวน 110 คน สาขาวิทยบริการฯ จึงได้นำเสนอต่อคณบดีคณะนิติศาสตร์ ขอเปิดสอนหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตโครงการพิเศษที่สาขาวิทยบริการฯ จังหวัดนครพนม มหาวิทยาลัยจึงได้อนุมัติให้เปิดการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์ ในปีการศึกษา 2549 ซึ่งขณะนั้นการเรียนการสอนรายวิชาในหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิตได้ผ่านไปแล้ว สาขาวิทยบริการฯ มีแผนที่จะเปิดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ต่อไปอีก จึงเห็นสมควรที่จะได้มีการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ในด้านนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม และประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับตลอดจนปัญหา ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษา ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทั้งส่วนกลางและสาขาวิทยบริการฯ จังหวัดนครพนมที่จะได้ข้อมูล นำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา ณ สาขาวิทยบริการฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ในด้านนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม และในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจบการศึกษาระดับปริญญาโท

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ สมรส อาชีพ และระดับรายได้

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ครอบคลุมเนื้อหา 4 ด้าน คือ ด้านนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจบการศึกษาระดับปริญญาโท

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชานิติศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชานิติศาสตร์ ปีการศึกษา 2549 สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ซึ่งผ่านการสอบประมวลความรอบรู้แล้ว จำนวนทั้งสิ้น 79 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดขอนแก่น ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ส่วนภูมิภาคของมหาวิทยาลัยรามคำแหง: กรณีศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดขอนแก่น (2546) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.89 และงานวิจัยเรื่องการประเมินการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท ณ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติส่วนภูมิภาคของมหาวิทยาลัยรามคำแหง (อรุณทวดดี และ เตือนใจ, 2547) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.83 – 0.99 มาดัดแปลงให้เหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์การวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร ซึ่งมีจำนวนเพียง 79 คน ดังนั้นจึงหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับประชากรทั้งหมด จากนั้นสุ่มแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์มาจำนวน 30 ฉบับ นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีของครอนบัท Cronbach) ได้ค่าแอลฟาเท่ากับ 0.956 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เชื่อมั่นสูง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบตามความเป็นจริง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ตอบ ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ใน 4 ประเด็น รวมทั้งสิ้น 46 ข้อ ประกอบด้วย

2.1 ความพึงพอใจต่อนโยบายขยายโอกาสของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 1-9)

2.2 ความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำนวน 13 ข้อ (ข้อ 10-22)

2.3 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม จำนวน 15 ข้อ (ข้อ 23-37)

2.4 ความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการจบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต จำนวน 9 ข้อ (ข้อ 38-46)

มีลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตาม Likert scale โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีระดับความพึงพอใจในระดับมากที่สุดให้	5 คะแนน
มีระดับความพึงพอใจในระดับมากให้	4 คะแนน
มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลางให้	3 คะแนน
มีระดับความพึงพอใจในระดับน้อยให้	2 คะแนน
มีระดับความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุดให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาลงรหัสและให้คะแนนของคำตอบตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลไปคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows Version 13.0 ดังนี้ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนมโดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ประคอง, 2538)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายความว่า พึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขา

วิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.24$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.51$) ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ($\mu = 4.22$) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.16$) และด้านการบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ($\mu = 4.08$) ตามลำดับ

2. นักศึกษาเพศชาย และนักศึกษาเพศหญิง มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน ($\mu = 4.24$ และ 4.23)

3. นักศึกษาที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี , 31-40 ปี, 41-50 ปี และ 50 ปีขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทอยู่ในระดับแตกต่างกันเล็กน้อย ($\mu = 4.11, 4.29, 4.22$ และ 4.32 ตามลำดับ)

4. นักศึกษาที่มีสถานภาพหย่าร้าง มีความพึงพอใจ ($\mu = 4.50$) สูงกว่าผู้ที่มิมีสถานภาพโสด ($\mu = 4.25$) และสมรส ($\mu = 4.23$) เล็กน้อย

5. นักศึกษาที่มีอาชีพรับราชการ และพนักงานบริษัท มีความพึงพอใจ ($\mu = 4.25$ และ 4.36) สูงกว่าผู้ที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว ($\mu = 4.09$) และอื่น ๆ คือ ข้าราชการบำนาญ ($\mu = 3.97$) เล็กน้อย

6. นักศึกษาที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท จะมีความพึงพอใจ ($\mu = 4.49$) สูงกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ($\mu = 3.85$) ส่วนผู้ที่มีรายได้ระดับ 10,001 - 20,000 บาท , 20,001 - 30,000 บาท และ 30,001 - 40,000 บาท มีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับต่างกันเล็กน้อย ($\mu = 4.17, 4.27$ และ 4.31 ตามลำดับ)

สรุปและวิจารณ์ผล

จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของนักศึกษสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม พบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสาขาวิทยบริการฯ จังหวัดขอนแก่น (2546) ดำรง (อ้างถึงใน สาขาวิทยบริการฯ จังหวัดขอนแก่น 2546) และอรุณทนต์ พัฒนินุญและเตือนใจ (2547) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความคิดเห็นต่อ ด้านหลักสูตรและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาข้อมูล ความพึงพอใจของนักศึกษสาขาวิชานิติศาสตร์ที่มีต่อนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด 6 ข้อ คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอน การขยายโอกาสทางการศึกษามีส่วนช่วยเติมเต็มความรู้ความสามารถของท่าน มหาวิทยาลัยมุ่งมั่นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรมเพื่อรับใช้สังคม การเปิดโอกาสให้เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาโดยพิจารณาจากประสบการณ์และการสัมภาษณ์และระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยช่วยแก้ปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากรในส่วนภูมิภาคเข้าไปศึกษาใน กทม. ซึ่งชี้ให้เห็นว่านโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาสามารถสนองความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร ข้าราชการที่ปฏิบัติงานด้านกฎหมายในหน่วยงานภาครัฐได้มีโอกาสอย่างเสมอภาคและเท่า

เทียมกัน สามารถเรียนได้ในท้องถิ่นโดยคณาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอน จึงเป็นการเติมเต็มความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและเน้นเรื่องคุณธรรมนำไปปฏิบัติในหน้าที่การงานอีกด้วย

นักศึกษาที่มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการเปิดโอกาสให้เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา โดยพิจารณาจากประสบการณ์และการสัมภาษณ์นั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของอรุณทวดีและเตื่อนใจ (2547) อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นข้าราชการและอยู่ในวัยกลางคน จึงมีตำแหน่งหน้าที่ประสบการณ์ในงาน พร้อมทั้งมีรายได้เพียงพอในการศึกษาในส่วนภูมิภาค ซึ่งการศึกษาในส่วนภูมิภาคยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและไม่ต้องเข้ามาศึกษาในส่วนกลางอีกด้วย

ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการโดยสาขาวิทยบริการฯ จังหวัดนครพนม ก็ได้รับความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากสาขาวิทยบริการฯ ได้ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในลักษณะของการออกไปแนะแนวการศึกษา การฝึกอบรมคอมพิวเตอร์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และบุคลากรของรัฐ ที่ขอให้สาขาวิทยบริการฯ จัดอบรมให้ ตลอดจนการไปร่วมกิจกรรมเสมอ ๆ กับเทศบาลและอำเภอนาแก หรือการไปร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ ทั้งในจังหวัดนครพนม สกลนคร และจังหวัดมุกดาหาร นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก ที่มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพด้วยระบบเทคโนโลยีและสื่อการสอน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นการสอนโดยอาจารย์มาบรรยายในห้องเรียน และมีการจัดเตรียมห้องเรียนและอุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี มีเจ้าหน้าที่ดูแลอำนวยความสะดวกอยู่ตลอดเวลา และมหาวิทยาลัยยังกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนผลิตตำราหรือเอกสารประกอบการสอนทุกวิชา ทำให้ผู้เรียนมีเอกสารอ่านประกอบนอกเหนือจากการฟังบรรยาย อีกทั้งนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก ต่อค่าใช้จ่ายในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งแสดงให้เห็นว่าการกำหนดค่าลงทะเบียน ค่าหน่วยกิต ของมหาวิทยาลัยที่แบ่งชำระเป็น 6 งวด อยู่ในระดับที่เหมาะสม ประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน มีหน้าที่การงาน

และระดับรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท จึงมีรายได้พอเพียงกับค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ในส่วนของความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาของแต่ละรายวิชา ในหลักสูตร ให้ความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้กับงานที่ทำได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนส่วนมากเป็นข้าราชการ (ร้อยละ 91.2) ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย เช่น งานด้านตุลาการ ตำรวจ และนิติกรในหน่วยงาน จึงสามารถนำเนื้อหาความรู้ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรนำไปประยุกต์ใช้กับงานที่ทำได้เป็นอย่างดี ส่วนความพึงพอใจของนักศึกษาในระดับมากต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3 ลำดับแรก คือ การจัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายบุคคลในวิชาการศึกษาอิสระ การเตรียมความพร้อมสำหรับการบรรยายในแต่ละครั้งของคณาจารย์ผู้บรรยาย และวัน-เวลาในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่มีความรับผิดชอบและคณาจารย์ผู้สอนก็เป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนจึงมีความพร้อมในทุกขั้นตอนของการสอน ในขณะที่เดียวกันเป็นการจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งเป็นเวลานอกราชการ จึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ส่วนการจัดการเรียนการสอนในเรื่องต่อไปนี้ ซึ่งได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบ block course, เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชา มีความเหมาะสม, ตำราและเอกสารประกอบการศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนจัดให้มีความทันสมัยและมีคุณภาพ, โครงสร้างหลักสูตรทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน, ระบบการตรวจสอบเวลาเรียนของสาขาวิทยบริการฯ มีความเหมาะสม, การเชิญวิทยากรที่ชำนาญเฉพาะเรื่องมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก

อย่างไรก็ดีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ 3 ข้อลำดับสุดท้าย ซึ่งได้แก่ การให้บริการสืบค้นข้อมูล (ISC) เพื่อการค้นคว้าข้อมูลประกอบการเรียนในแต่ละวิชา, ตำราและเอกสารที่จัดไว้ในห้องสมุดของสาขาวิทยบริการฯ มีจำนวนมากพอ

สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สาขาวิทยบริการฯ จัดไว้ให้บริการมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการใช้งานของนักศึกษาพบว่าแม้ว่านักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก แต่ควรจะได้มีการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

ในส่วนของความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ที่มีต่อการบริหารจัดการของสาขาวิทยบริการฯ จังหวัดนครพนม พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก มีข้อ 14 ข้อเดียวที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ความสะอาดของห้องสุขา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาคารที่ใช้เรียนเป็นอาคารที่สร้างใหม่ จึงมีความพร้อมในการใช้งานประกอบกับทางสาขาวิทยบริการฯ ได้เน้นให้นักการภารโรงเห็นความสำคัญของห้องสุขาทั้งด้านความสะอาดและกลิ่น ซึ่งทางสาขาวิทยบริการฯ ยังบริการสบู่มือและกระดาษชำระ จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 11 ข้อ นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ การให้บริการของเจ้าหน้าที่สืบค้นข้อมูล ความสะอาดของอาคารเรียน การให้บริการของนักการ การให้บริการของเจ้าหน้าที่คอนโทรล การจัดห้องคอมพิวเตอร์ให้มีความพร้อมและทันสมัย ความสะอาดของโรงอาหาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหมาะสม สะดวกในการคมนาคมและสถานที่จอดรถ การจัดห้องสมุดให้มีความพร้อมด้านหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์เพื่อการค้นคว้า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และการให้บริการของเจ้าหน้าที่สำนักงาน การบริหารจัดการเหล่านี้จัดเป็นปัจจัยเสริมที่สนับสนุนการเรียนการสอนทางสาขาวิทยบริการฯ ให้มีความสำคัญโดยประชุมบุคลากรเป็นประจำทุกเดือน เพื่อสอบถามอุปสรรคต่าง ๆ รวมถึงแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ส่วนการจัดสภาพแวดล้อม (ภูมิทัศน์) ให้มีความร่มรื่นสวยงาม และการจัดห้องเรียนให้เหมาะสมในการเรียนการสอนเป็น 2 ข้อ ลำดับสุดท้าย ซึ่งถึงแม้นักศึกษาจะมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่ก็ควรที่จะได้หาวิธีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น

โดยปลูกต้นไม้ ทั้งไม้ดอกไม้ประดับเพื่อให้สีสนและร่มเงา ตลอดจนจัดสวนหย่อมให้มากขึ้น

ในส่วนของความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ท่านสามารถประสานงานกับบุคคลในหน่วยงานและหน่วยงานอื่น ๆ ได้ดีขึ้น หัวหน้าหน่วยงานยอมรับการเสนอความคิดเห็นในการทำงานของท่านมากขึ้น ท่านสามารถคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีวิจารณญาณ ท่านสามารถพูดชี้แจงหรือนำเสนองานที่รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนตรงประเด็น ท่านมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงานมากขึ้น ท่านสามารถแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและหัวหน้าหน่วยงานเชื่อมั่นในความสามารถและมอบหมายงานมากขึ้น ทั้งนี้ชี้ให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจนเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อนร่วมงานและหัวหน้างาน ซึ่งเท่ากับว่าการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งที่น่าพอใจ

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดนครพนม ซึ่งผลปรากฏว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามเมื่อผนวกกับคำถามปลายเปิดที่นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะ สาขาวิทยบริการฯ จังหวัดนครพนม ควรเพิ่มจำนวนหนังสือ ตำราทางกฎหมายในห้องสมุดให้มากขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาค้นคว้าและอ่านประกอบถึงแม้ว่าทุกรายวิชาที่นักศึกษาเรียนจะมีตำราแจกให้แล้วก็ตาม สาขาวิทยบริการฯ จะต้องเพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้ใช้ในการสืบค้นข้อมูลและควรจัดอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลแก่นักศึกษาด้วย ส่วนการให้มีบริการเครื่องถ่ายเอกสารแก่นักศึกษานั้น ทางสาขาวิทยบริการฯ ควรจัดหาให้เอกชนเข้ามาดำเนินการ ในด้านการจัดสิ่งแวดล้อมให้มีภูมิทัศน์น่าดูยิ่งขึ้น มีที่พักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นนั้น สาขาวิทยบริการฯ ควรดำเนินการปลูกไม้ดอกไม้

ระดับ จัดสวนหย่อมให้มากขึ้น และจัดหาโต๊ะม้านั่ง หินมาตั้งใต้ต้นไม้เพื่อเพิ่มมุมพักผ่อนให้มากขึ้น เรื่อง จัดที่จอดรถให้เป็นระเบียบนั้น สาขาวิทยบริการฯ ควร จัดการหาเส้นทางบริเวณที่อนุญาตและหาเส้นทางสีแดง บริเวณที่ห้ามจอดรถถนนตามจุดที่เหมาะสม สำหรับ ระบบน้ำในห้องน้ำ บางวันมีน้ำไม่เพียงพอ นั้น เนื่องจากขณะนี้สาขาวิทยบริการฯ ใช้น้ำประปาใต้ดิน ในฤดูแล้วน้ำใต้ดินมีระดับต่ำ เพราะจุดที่ตั้งของสาขา วิทยบริการฯ ตั้งอยู่บริเวณที่สูง ประกอบกับจำนวน นักศึกษาที่มาเรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์มีจำนวน มาก ทั้งสาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชานิติศาสตร์และ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ จึงทำให้น้ำไม่เพียงพอในบาง วัน ดังนั้นในปีงบประมาณ 2552 นี้ สาขาวิทยบริการฯ ควรตั้งงบประมาณสร้างประปาผิวดิน หรือขอความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอนาแกให้ ขยายน้ำประปามาถึงมหาวิทยาลัย ส่วนข้อเสนอแนะของ นักศึกษาที่ต้องการให้มีการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ประจำปีระหว่างนักศึกษาสาขาวิชาต่าง ๆ นั้น สาขา วิทยบริการฯ ควรกำหนดกิจกรรมนี้ไว้ในแผนงาน กิจกรรมนักศึกษา โดยเชิญชมรมศิษย์เก่าเข้าร่วม กิจกรรมด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เปิด สอนตามสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการศึกษาทาง พฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์และทำ ปกเจริญ.

สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น.

2546. การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อนโยบาย การขยายโอกาสทางการศึกษาสู่ส่วนภูมิภาค ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง: ศึกษากรณี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น.

อรุณทวดี พัฒนินุลย์ และเตือนใจ เกตุษา. 2547. การ ประเมินการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีและ ระดับปริญญาโท ณ สาขาวิทยบริการเฉลิมพระ เกียรติส่วนภูมิภาคของมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2547.